KTH Matematik

Tentamen i 5B1817 Tillämpad ickelinjär optimering
Onsdagen den 20 december 2006 kl. 14.00–19.00

Examinator: Anders Forsgren, tel. 790 71 27.

Tillåtna hjälpmedel: Penna, linjal och radergummi samt av institutionen utlånad miniräknare.

Lösningsmetoder: Om ej annat anges i texten skall problemen lösas med systematiska metoder, som ej blir orimliga vid stora problem. Motivera dina slutsatser ordentligt. Om du använder andra metoder än de som lärts ut i kursen måste du förklara mycket noga.

OBS! Personnummer skall anges på försättsbladet. Endast en uppgift på varje blad. Numrera sidorna och skriv namn på varje blad!

24 poäng ger säkert godkänt.

---

1. Betrakta det kvadratiska programmeringsproblemet (QP) definierat av

$$(QP) \quad \begin{array}{ll} \min & \frac{1}{2}x^T H x \\ \text{då} & Ax = b, \end{array}$$

med

$$H = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 2 \end{pmatrix}, \quad b = 9.$$

Bestäm först en matris Z vars kolumner bildar en bas i nollrummet till A. Låt $x_0 = (3\ 3\ 3)^T$. Lös därefter (QP) genom att skriva $x = x_0 + Zv$ och beräkna v ur ett ekvationssystem, varefter optimalt x kan bestämmas. Verifiera slutligen att det finns en lagrangemultiplikator $\lambda \in I\!R$ som tillsammans med det optimala x du räknat ut uppfyller första ordningens nödvändiga optimalitetsvillkor till (QP). . . . . (10p)

Anmärkning: Du har just löst ekvationssystemet

$$\begin{pmatrix} H & A^T \\ A & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ -\lambda \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ b \end{pmatrix},$$

eller hur?

2. Betrakta det ickelinjära programmeringsproblemet (NLP) definierat av

$$(NLP) \quad \begin{array}{ll} \min & -x_1 - x_2 - x_3 \\ \text{då} & x_1^2 + 2x_2^2 + 3x_3^2 - 66 = 0, \\ & x_j \geq 0, \ j = 1, 2, 3. \end{array}$$

Vi har två föreslagna lösningar till problemet:

$$x^{[1]} = \begin{pmatrix} 0 & \sqrt{33} & 0 \end{pmatrix}^T \quad \text{och} \quad x^{(2)} = \begin{pmatrix} 6 & 3 & 2 \end{pmatrix}^T.$$

(a) Avgör med hjälp av lämpliga optimalitetsvillkor om någon eller några av de föreslagna punkterna är lokala minpunkter till (NLP). (6p)

(b) Använd problemstrukturen för att avgöra om någon eller några av de föreslagna punkterna är globala minpunkter till (NLP). . . . . (4p)

3. Betrakta det ickelinjära programmeringsproblemet

$$(NLP) \quad \begin{array}{ll} \min & f(x) \\ \text{då} & g_1(x) = 0, \\ & g_2(x) \geq 0, \\ & x \in I\!R^2, \end{array}$$

där $f : I\!R^2 \to I\!R$ och $g : I\!R^2 \to I\!R^2$ är två gånger kontinuerligt deriverbara.

Antag att vi vill lösa (NLP) med hjälp av sekvensiell kvadratisk programmering. Antag speciellt att vi startar i punkten $x^{(0)} = (0\ 0)^T$ där

$$f(x^{(0)}) = 0, \qquad \nabla f(x^{(0)}) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \end{pmatrix}^T, \qquad \nabla^2 f(x^{(0)}) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix},$$

$$g_1(x^{(0)}) = 0, \qquad \nabla g_1(x^{(0)}) = \begin{pmatrix} 1 & 1 \end{pmatrix}^T, \qquad \nabla^2 g_1(x^{(0)}) = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix},$$

$$g_2(x^{(0)}) = -1, \qquad \nabla g_2(x^{(0)}) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \end{pmatrix}^T, \qquad \nabla^2 g_2(x^{(0)}) = \begin{pmatrix} -2 & 1 \\ 1 & -2 \end{pmatrix}.$$

Antag också att initiala uppskattningen av lagrangemultiplikatorerna, $\lambda^{(0)}$, väljs till $\lambda^{(0)} = (2\ 0)^T$.

Genomför en iteration med sekvensiell kvadratisk programmering, dvs beräkna $x^{(1)}$ och $\lambda^{(1)}$. (Vi antar att ingen linjesökning behöver utföras.) Det kvadratiska programmeringsproblem som uppstår för lösas på valfritt sätt som inte behöver vara systematiskt. . . . . (10p)

Anmärkning: I enlighet med bokens notation väljs tecknet på λ så att $\mathcal{L}(x, \lambda) = f(x) - \lambda^T g(x)$.

4. Betrakta QP-problemet (QP) definierat av

$$(QP) \quad \begin{array}{ll} \min & 3x_1^2 - 2x_1x_2 + 3x_2^2 - 18x_1 - 26x_2 \\ \text{då} & 0 \leq x_1 \leq 5, \\ & 0 \leq x_2 \leq 5. \end{array}$$

Problemet kan illustreras geometriskt i nedanstående figur,

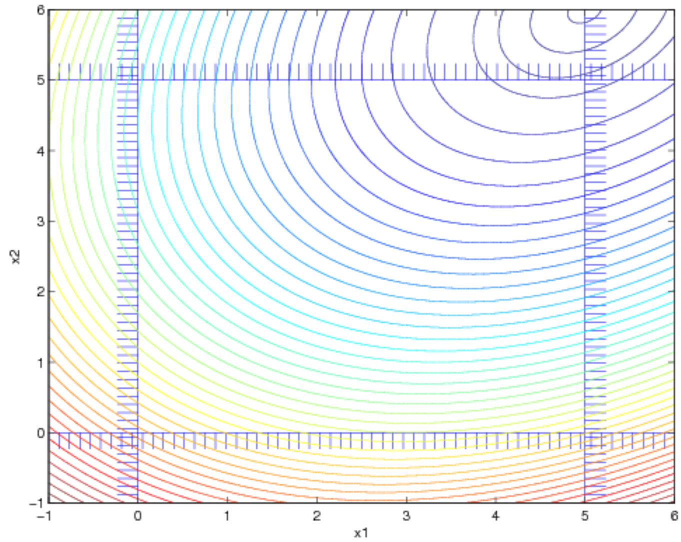

(a) Lös (QP) med en active-set metod. Starta i punkten $x = (1\ \ 0)^T$ med bivillkoret $x_2 \geq 0$ aktivt. Du behöver inte räkna ut några exakta numeriska värden, utan kan utnyttja att problemet är tvådimensionellt, och göra en rent geometrisk lösning. Illustrera dina iterationer i figuren tillhörande uppgift 4a som finns längst bak. Motivera varje steg ordentligt. ....(4p)

(b) Antag nu att bivillkoret $x_2 - x_1 \geq -2$ läggs till (QP), så att vi får problemet (QP') enligt

$$(QP') \quad \begin{array}{ll} \min & 3x_1^2 - 2x_1x_2 + 3x_2^2 - 18x_1 - 26x_2 \\ \text{då} & 0 \leq x_1 \leq 5, \\ & 0 \leq x_2 \leq 5, \\ & x_2 - x_1 \geq -2. \end{array}$$

Lös (QP') med en active-set metod. Starta i punkten $x = (1\ \ 0)^T$ med bivillkoret $x_2 \geq 0$ aktivt. Du behöver inte räkna ut några exakta numeriska värden, utan kan utnyttja att problemet är tvådimensionellt, och göra en rent geometrisk lösning. Rita in bivillkoret $x_2 - x_1 \geq -2$ och illustrera dina iterationer i figuren tillhörande uppgift 4b som finns längst bak. Motivera varje steg ordentligt. (6p)

5. Betrakta det semidefinita programmeringsproblemet (P) givet av

$$(P) \quad \begin{array}{ll} \min & c^T x \\ \text{då} & G(x) \succeq 0, \end{array}$$

där $G(x) = \sum_{j=1}^n A_j x_j - B$ för B och A_j, $j = 1, \dots, n$, symmetriska $m \times m$-matriser. Det tillhörande duala problemet ges av

$$(D) \quad \begin{array}{ll} \max & \operatorname{trace}(BY) \\ \text{då} & \operatorname{trace}(A_j Y) = c_j, \quad j = 1, \dots, n, \\ & Y = Y^T \succeq 0. \end{array}$$

En barriärtransformation av (P) ger för en fix positiv barriärparameter μ problemet

$$(P_\mu) \qquad \min \quad c^T x - \mu \ln(\det(G(x))).$$

(a) Visa att första ordningens nödvändiga optimalitetsvillkor för (P_μ) är ekvivalenta med ekvationssystemet

$$\begin{aligned} c_j - \operatorname{trace}(A_j Y) &= 0, \quad j = 1, \ldots, n, \\ G(x)Y - \mu I &= 0, \end{aligned}$$

förutsatt att $G(x) \succ 0$ och $Y \succ 0$ hålls implicit. .... (3p)

(b) Visa att en lösning $x(\mu)$ och $Y(\mu)$ till ekvationssystemet, sådan att $G(x(\mu)) \succ 0$ och $Y(\mu) \succ 0$, är tillåten till (P) respektive (D) med dualitetsgap $m\mu$. .. (5p)

(c) Till skillnad från linjärprogrammering spelar det roll hur ekvationen $G(x)Y - \mu I = 0$ skrivs för de ekvationssystem som uppstår då ekvationssystemet ovan ska lösas med Newtons metod. Exempelvis ger $G(x)Y - \mu I = 0$ respektive $YG(x) - \mu I = 0$ i allmänhet olika Newtonriktningar. Varför? .... (2p)

Anmärkning: För en symmetrisk matris M används ovan $M \succ 0$ respektive $M \succeq 0$ för att beteckna att M är positivt definit respektive positivt semidefinit. Du kan utan bevis använda dig av relationerna

$$\frac{\partial \ln(\det(G(x)))}{\partial x_j} = \operatorname{trace}(A_j G(x)^{-1}) \quad \text{för} \quad j = 1, \ldots, n.$$

Lycka till!

Namn: . . . . Personnummer: . . . . Blad nummer: . . . .

Figur till uppgift 4a:

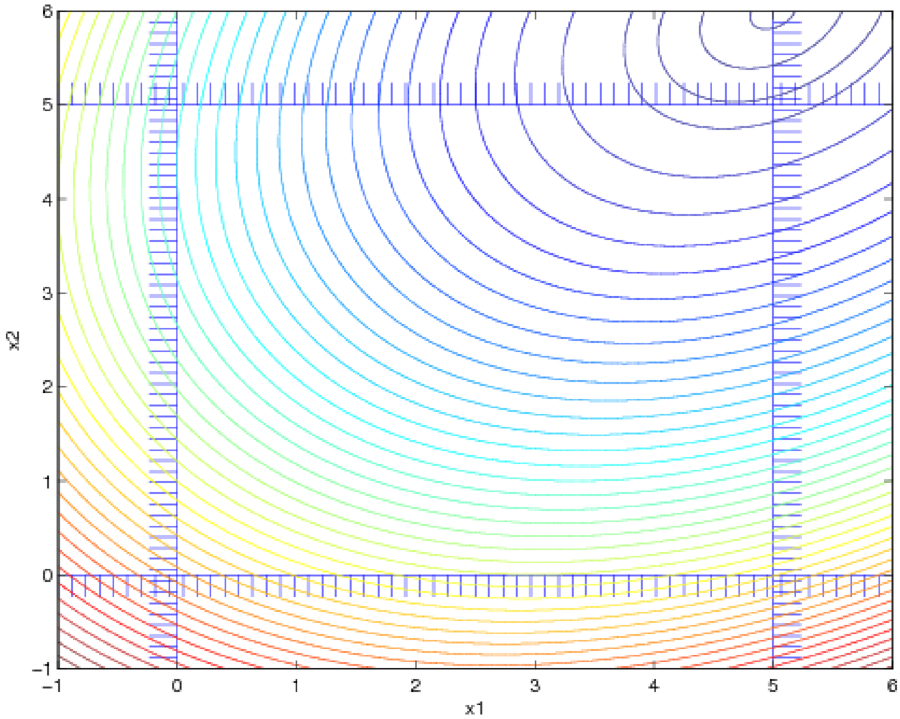

Figur till uppgift 4b: